

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Sweden
Sverige

**Projekat razvoja tržišne
poljoprivrede II (FARMA II)**

Program pomoći američkog i švedskog naroda

**VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**BIH: ANALIZA VANJSKOTRGOVINSKE RAZMJENE
U SEKTORU MLJEKARSTVA (2012-2017)**

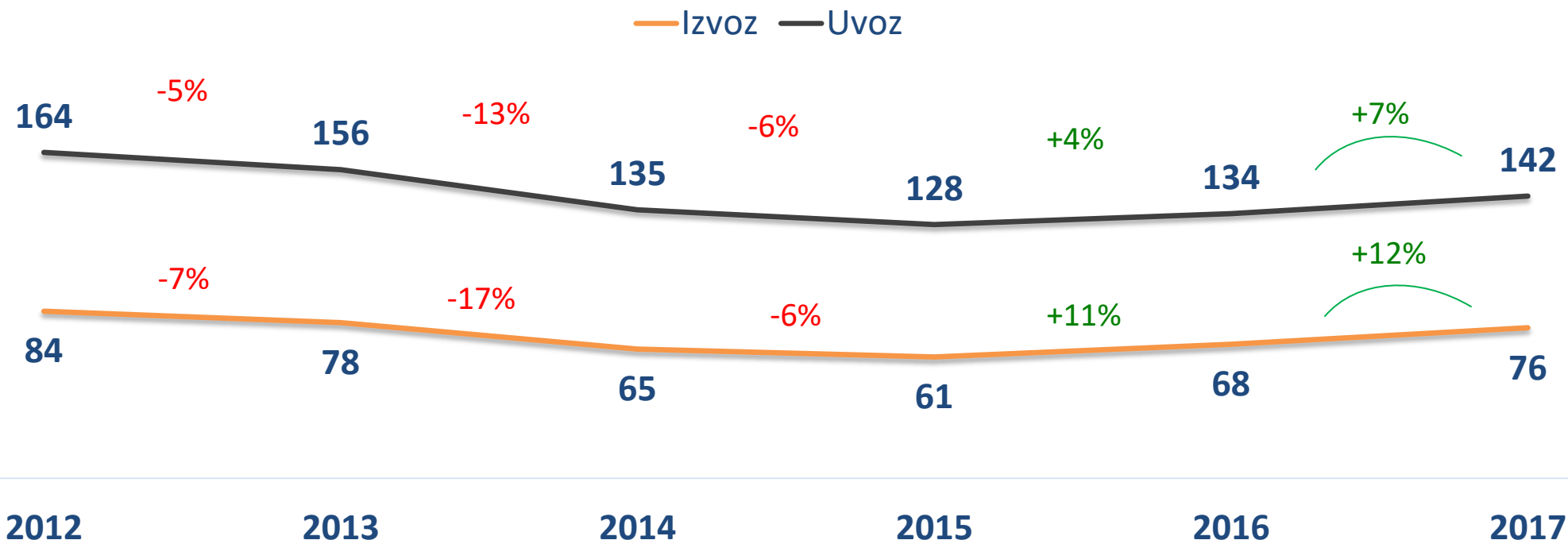
Fedža Begović, USAID/Sweden FARMA II
Tijana Muhamedagić, VTK/STK BiH

Sadržaj:

- Razmjena 2012-2017
- Ključni trendovi
- Mogućnosti supstitucije uvoza

Razmjena u sektoru mljekarstva, 2012-2017 (u mil. KM)

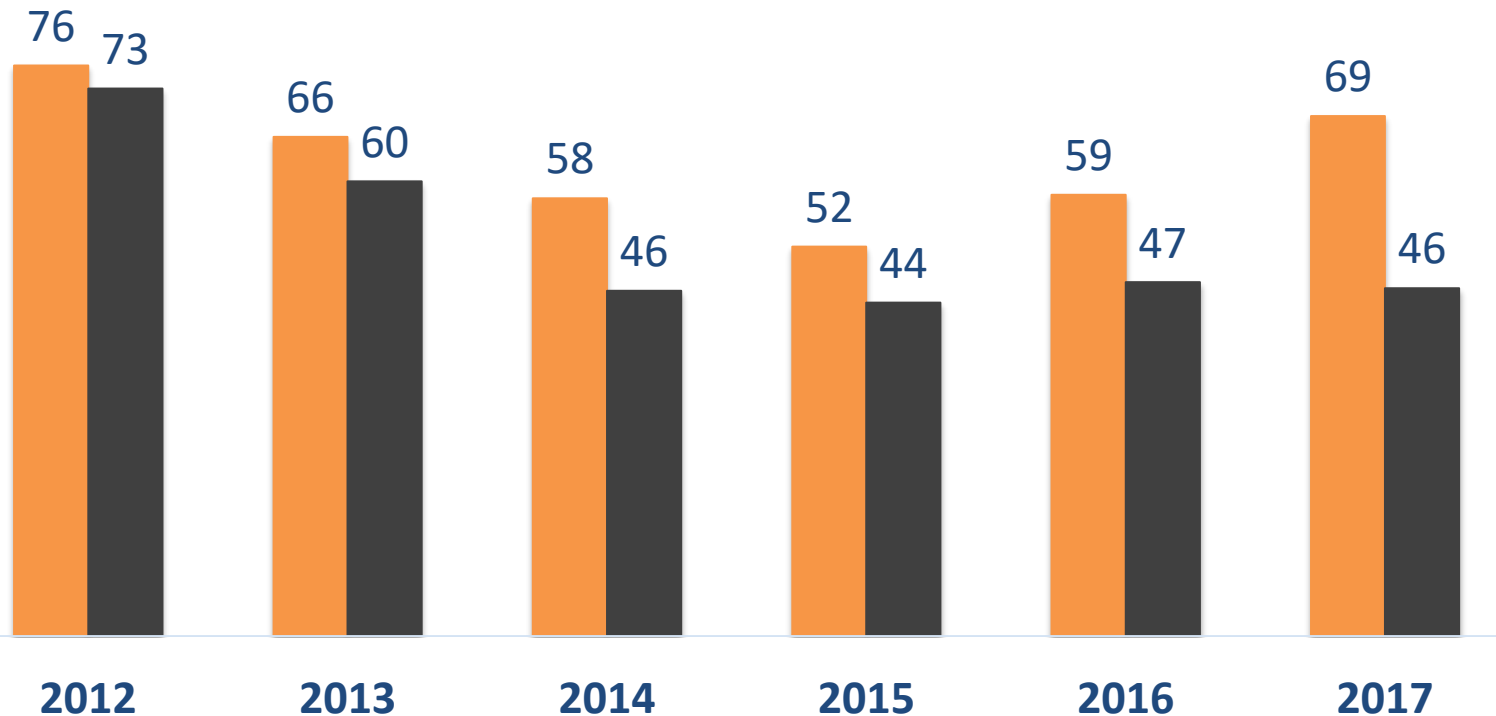

Ukratko, 2017. godina:

- Rast izvoza u odnosu na prethodnu godinu od 8,2 mil. KM (12%), rast uvoza 8,8 mil. KM (7%). Sektor je generalno stabilan sa promjenama na godišnjem nivou u rasponu +/- 15%.
- **U poređenju sa 2012. godinom uvoz je manji za 22, a izvoz za 8 mil. KM.**

Razmjena u sektoru mljekarstva, 2012-2017 (u 000 tona)

■ Izvoz ■ Uvoz

U 2017. godini izvoz je količinski bio za 49% viši od uvoza (69.074 tona u odnosu na 46.215 tona).

U odnosu na finansijski rezultat, može se zaključiti da uvozimo skuplje, a izvozimo jeftinije proizvode.

76 mil. KM

UKUPNA VRIJEDNOST IZVOZA

142 mil. KM

UKUPNA VRIJEDNOST UVOZA

78% (58,8 mil. KM)

**Mlijeko i
pavlaka**

20% (28 mil. KM)

11% (8,5 mil. KM)

**Fermentirani
proizvodi**

18% (26 mil. KM)

2% (1,8 mil. KM)

**Maslac i sirni
namaz**

10% (14,5 mil. KM)

9% (6,8 mil. KM)

Sir i skuta

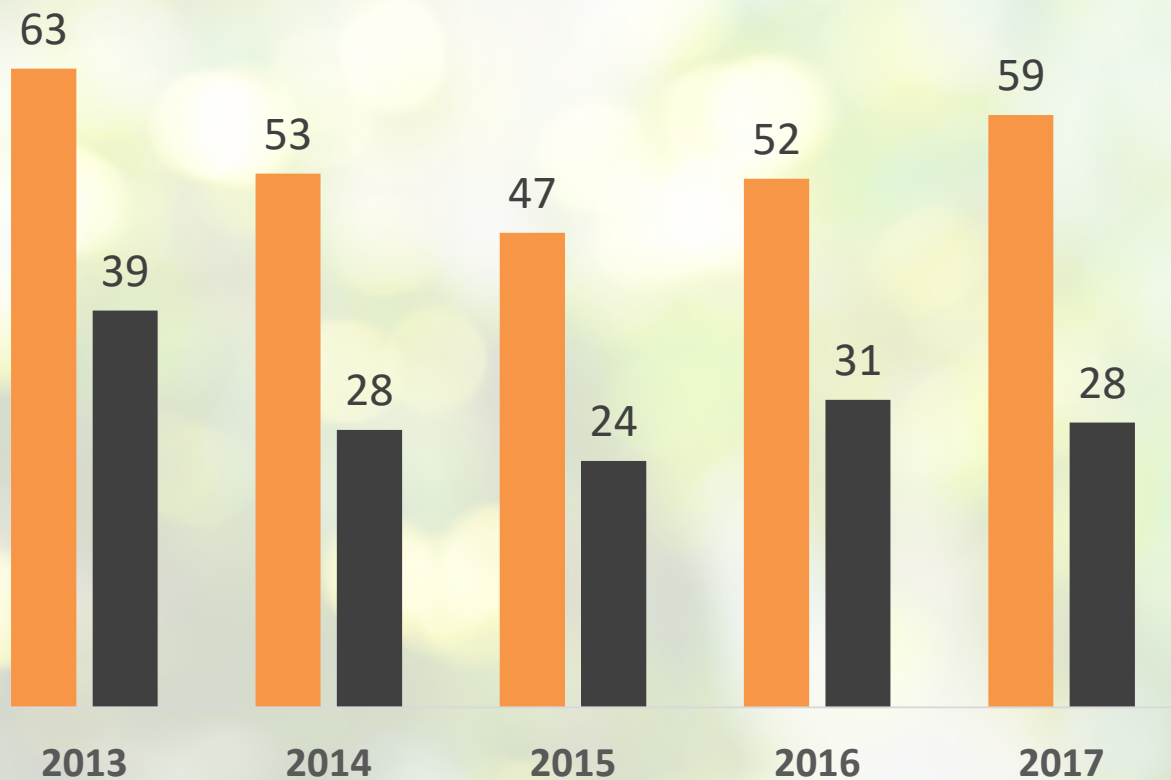
52% (73,5 mil. KM)

**Izvozom
dominiraju
mlijeko i
pavlaka**

**Uvozom
dominira
sir**

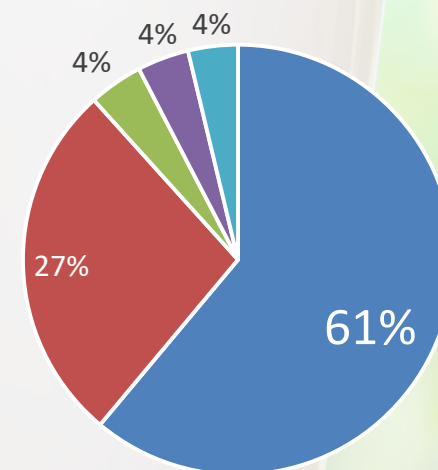
U fokusu: Mlijeko i pavlaka (u mil. KM)

■ Izvoz ■ Uvoz

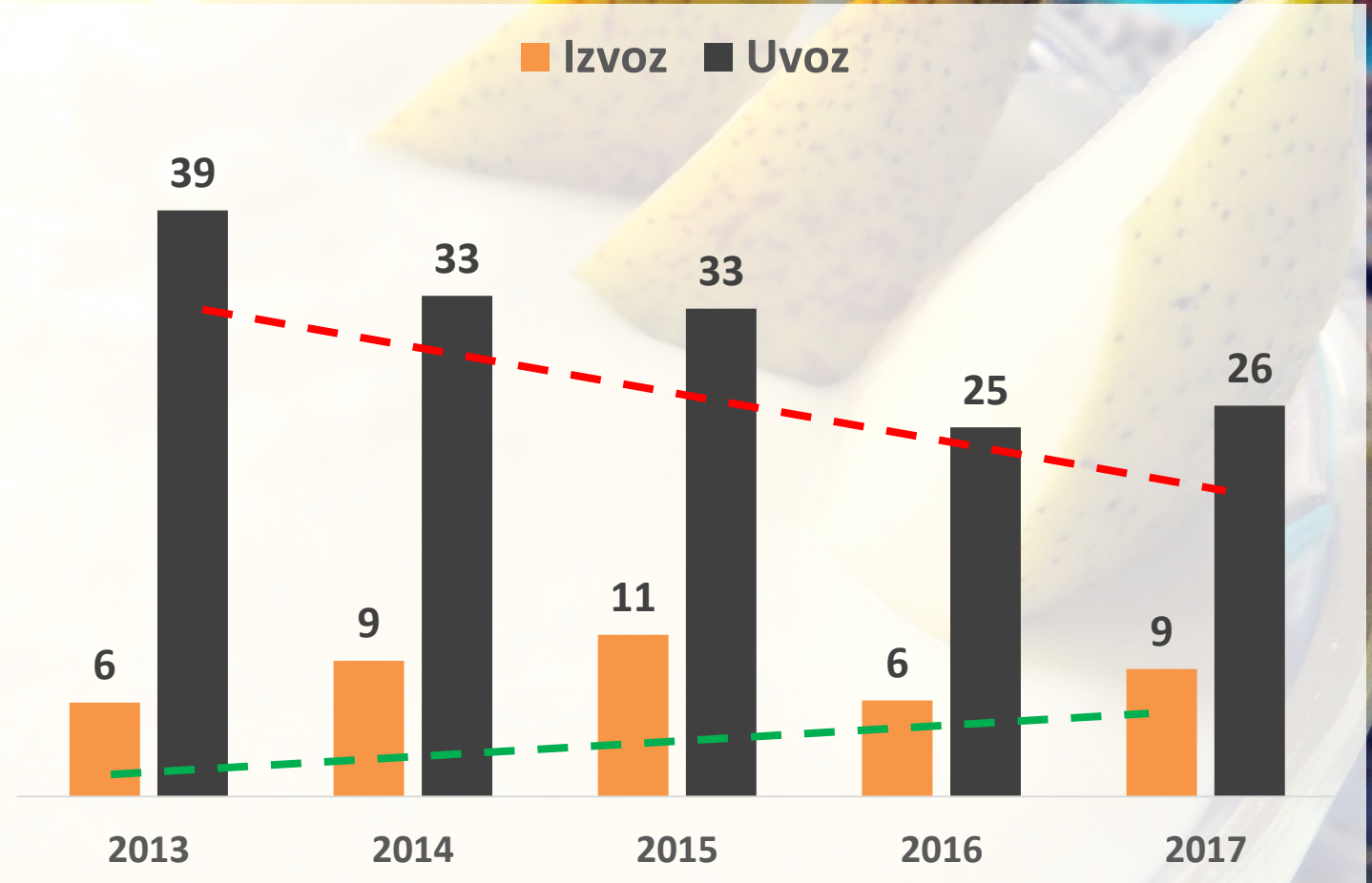
Struktura izvoza (2017, KM)

- Mlijeko do 3%mm, pakovanje do 2 litra
- Mlijeko preko 3%mm, pakovanje do 2 litra
- Mlijeko preko 3%mm, ostala pakovanja
- Pavlaka do 21%mm, pakovanja do 2 litra
- Ostalo

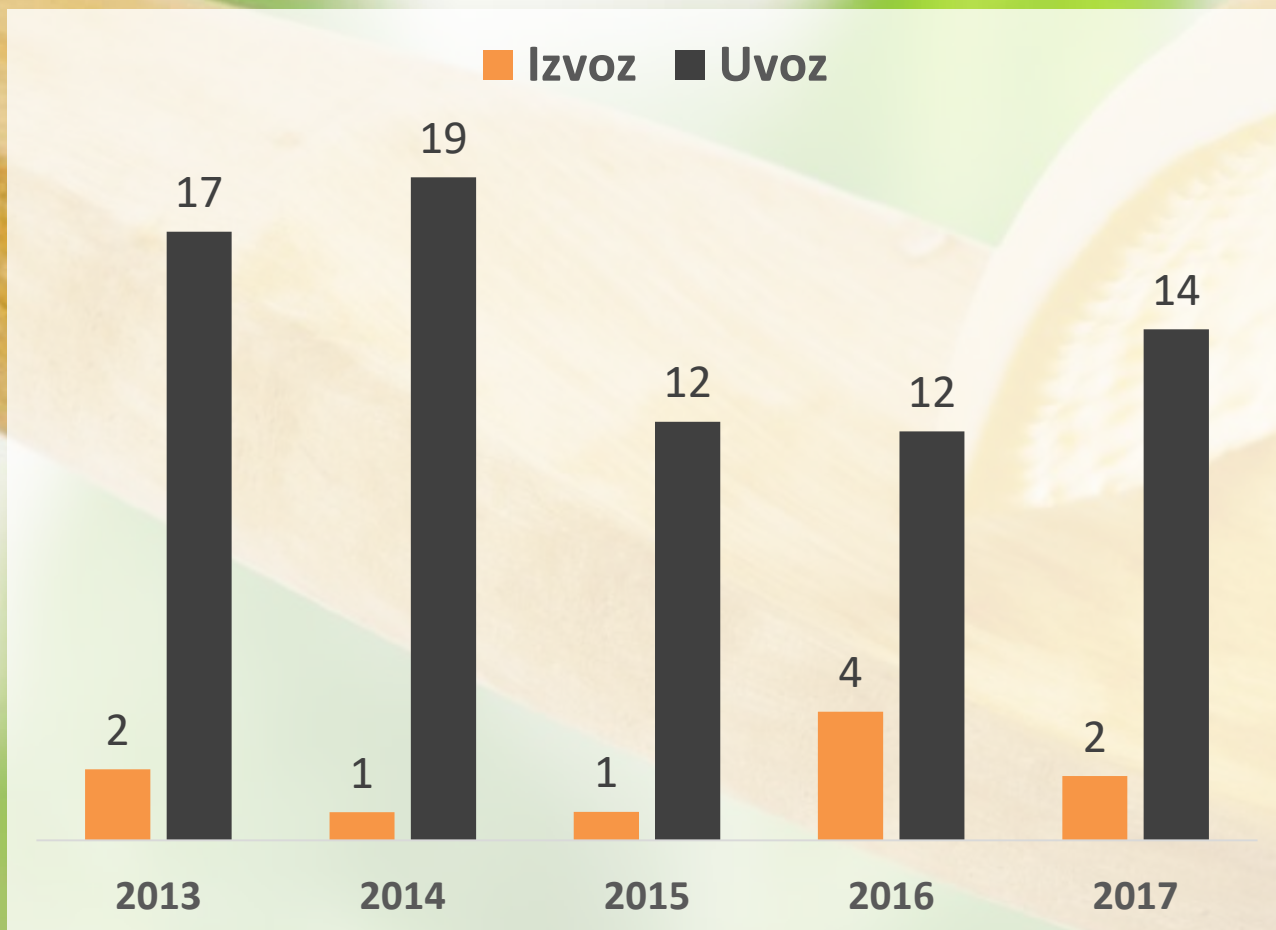

U fokusu: Ferment program (u mil. KM)

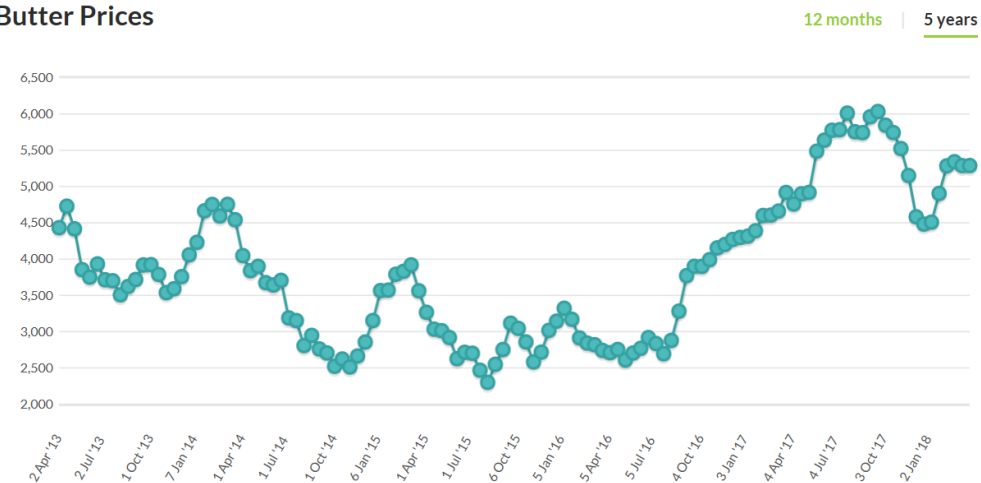
U zadnjih 5 godina uvoz jogurta, kefira i ostalih fermentiranih proizvoda pao je za 33%, uz blagi rast (i određene oscilacije) izvoza.

U fokusu: Maslac i namaz (u mil. KM)

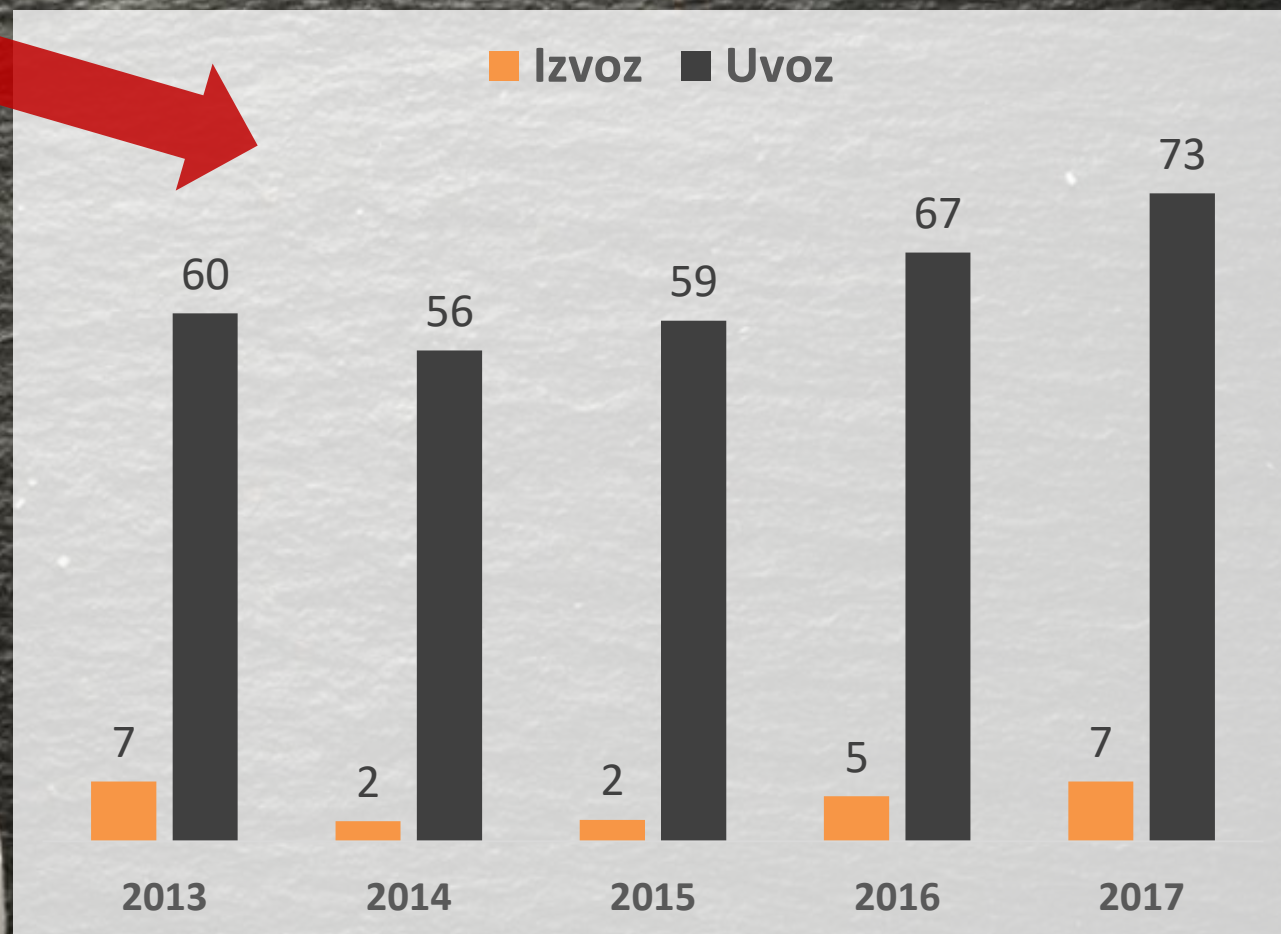
Butter Prices

Cijene maslaca na svjetskom tržištu značajno su varirale u zadnjih 5 godina, pa ni izvozni rezultati nisu tako dobri.

U fokusu: Sir i skuta (u mil. KM)

Uvoz sira je rekordno visok i gotovo je 11x veći od izvoza!

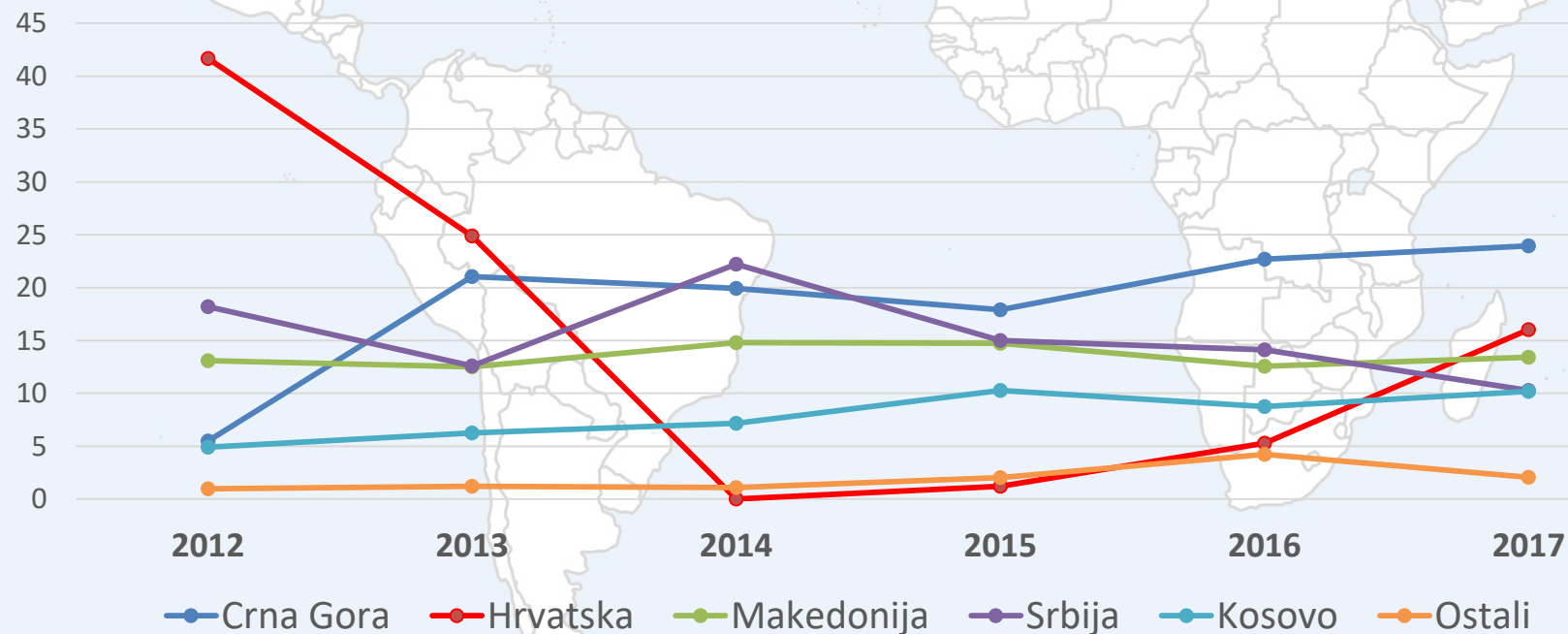

KLJUČNE ZEMLJE PARTNERI

A white semi-truck with a long trailer is shown in motion on a road. The trailer has the text "KLJUČNE ZEMLJE PARTNERI" printed on its side in large, bold, black capital letters. The truck is moving from left to right, as indicated by the blurred background of green trees and foliage. The truck's cab is white with a yellow and black striped safety decal on the side. The road is a multi-lane asphalt highway with a white line marking.

TOP 5 partnera, izvoz (2012-2017; u mil. KM)

Ključna izvozna tržišta: Trendovi za period 2012 - 2017
(prema vrijednosti izvoza u mil. KM)

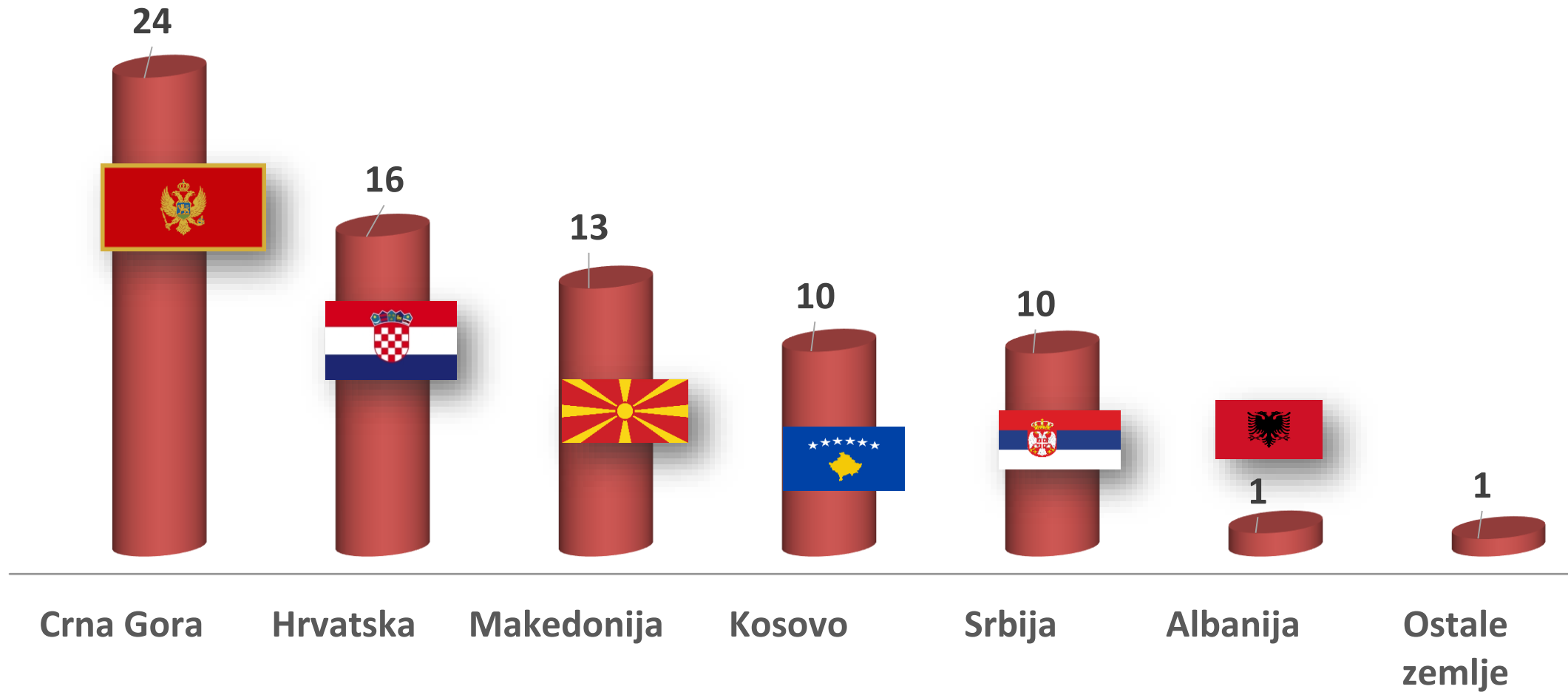

#2

NA DRUGO MJESTO
PO VRIJEDNOSTI
IZVOZA DOŠLA JE
HRVATSKA

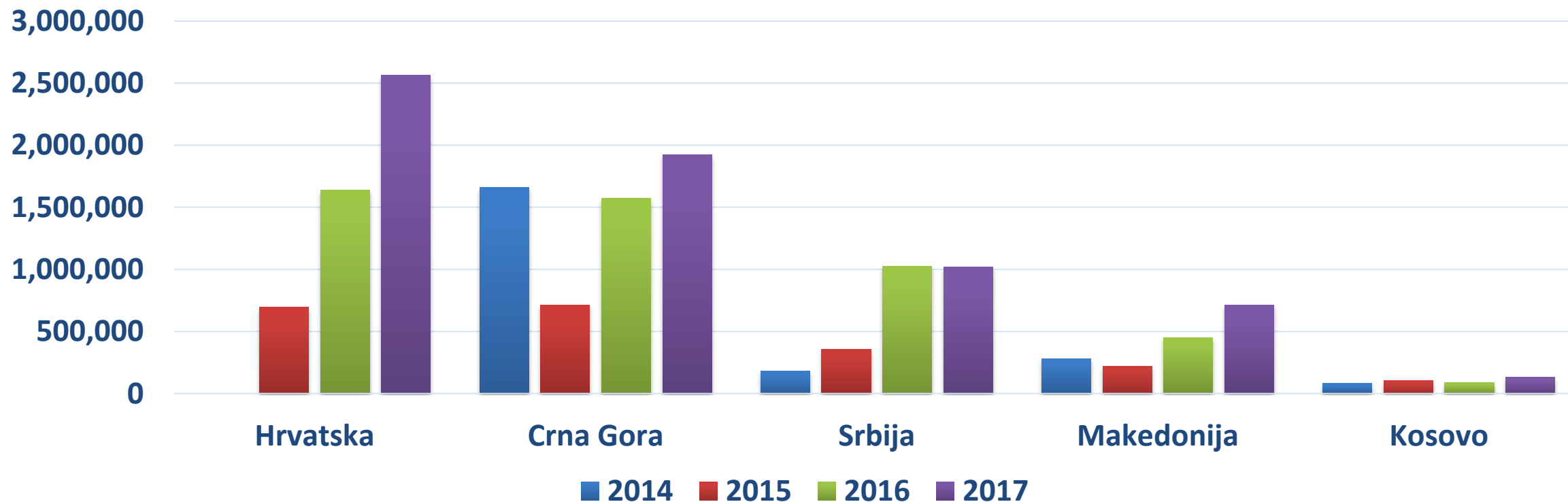
BH izvoz – ključna tržišta

Izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda 2017. godina, vrijednost u milionima KM

U fokusu: Izvoz sira

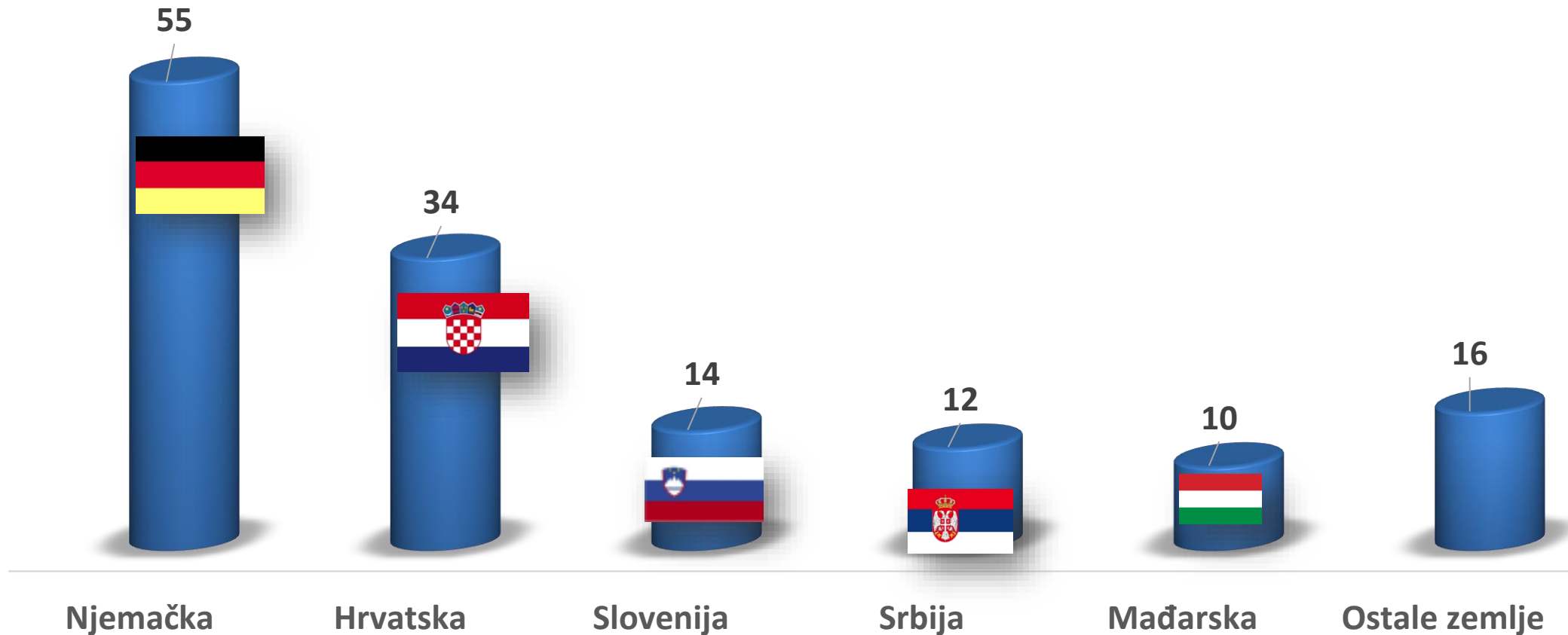
Top 5 izvoznih tržišta za sir, za period 2014-2017 (vrijednost u KM)

BH uvoz 2017.

- porijeklo robe-

Uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda 2017. godina, vrijednost u milionima KM

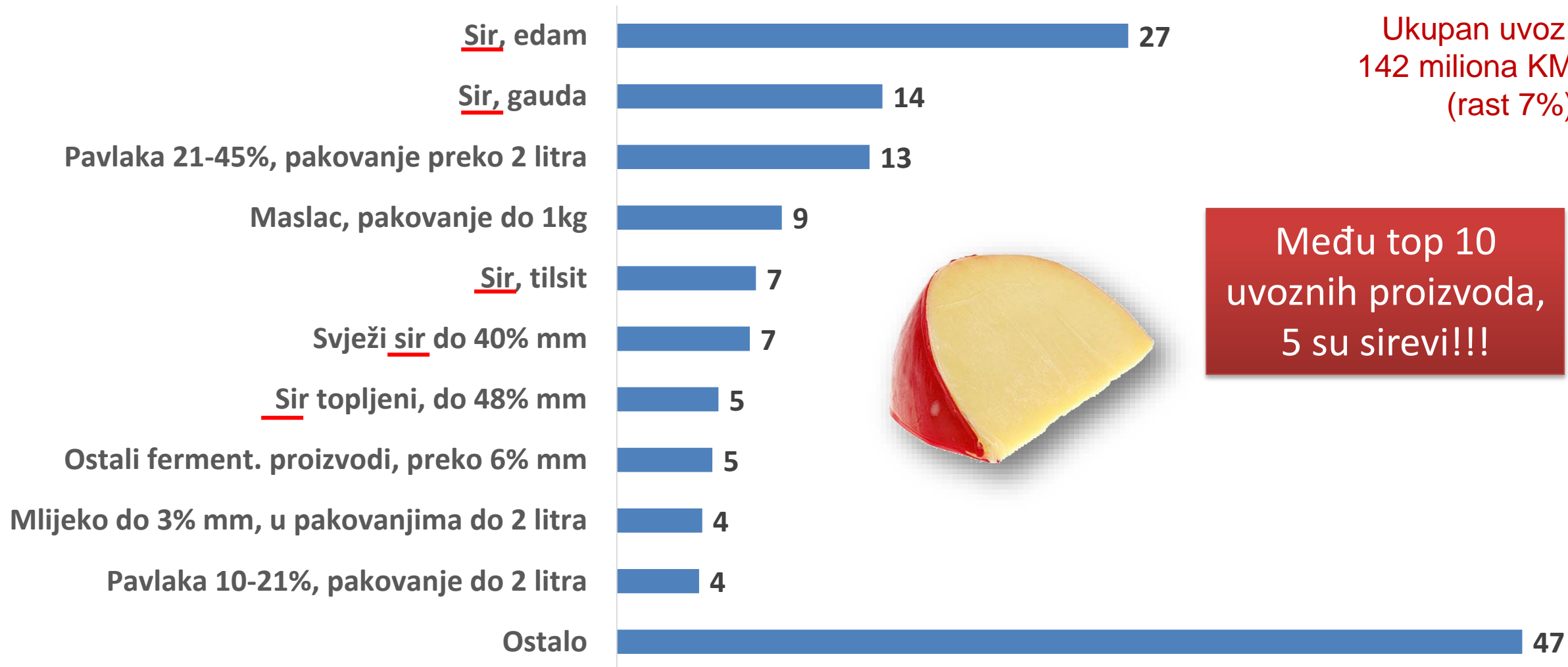

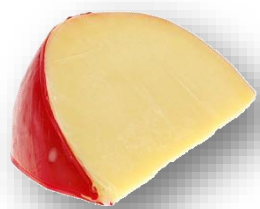
SUPSTITUCIJA UVOZA?

MOGUĆNOSTI U MLJEKARSKOJ INDUSTRIJI

BiH: TOP 10 uvoznih artikala, u 2017. godini (vrijednost u KM)

BiH: TOP 5 uvoznih sireva, u 2017. godini (vrijednost u KM)

Edamer

Gauda

Tilsit

Svježi

Topljeni

Ukupan uvoz (mil. KM)

26,6

13,8

7,2

6,9

5,3

Ukupan uvoz (tona)

4.162

2.125

1.067

1.230

645

Prosječna uvozna cijena

6,39 KM

6,50 KM

6,78 KM

5,63 KM

8,20 KM

Min. uvozna cijena

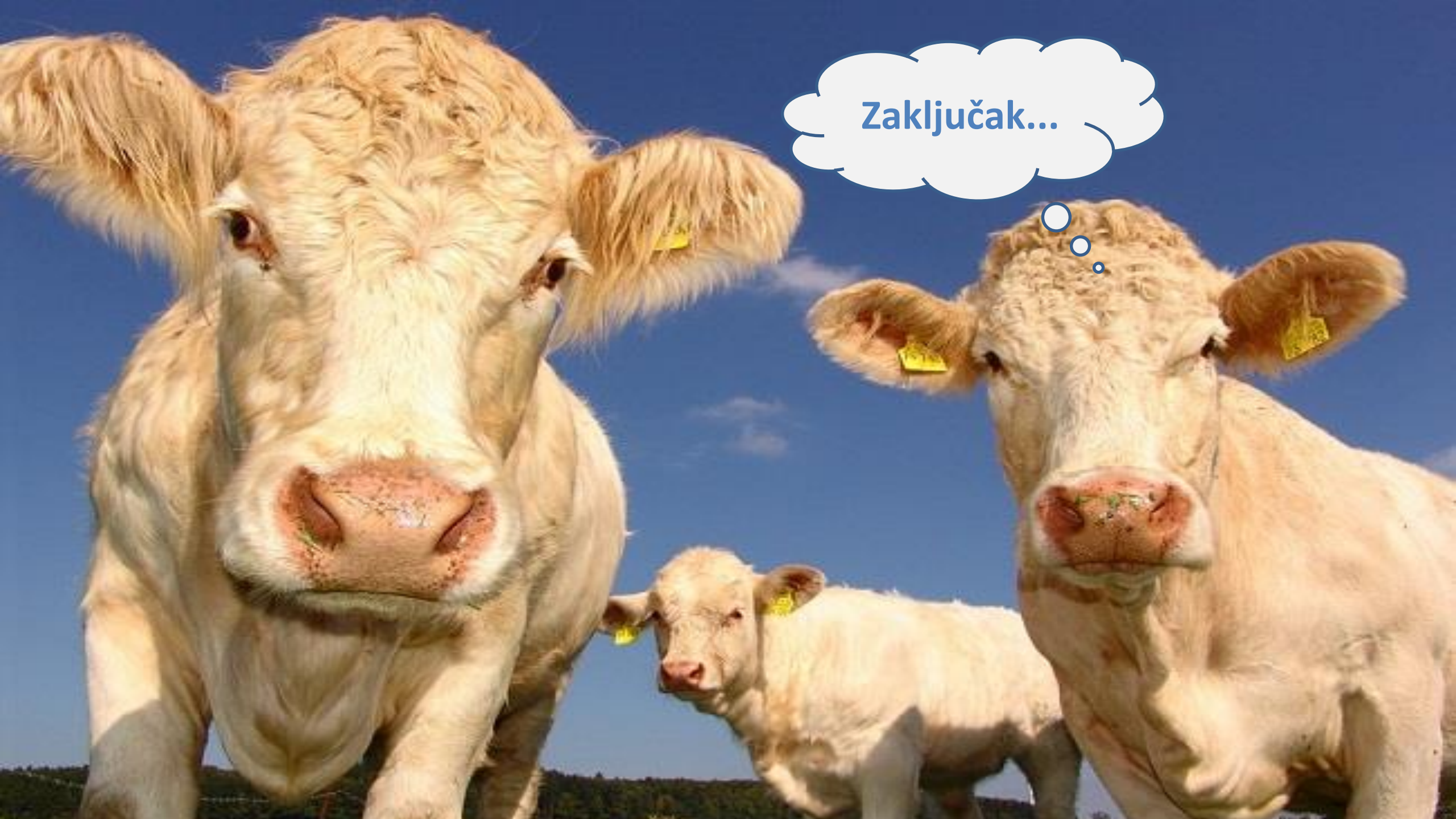
4,89 KM

4,70 KM

5,55 KM

1,61 KM

2,76 KM

Zaključak...

Zaključak

Sa izvozom koji je u 2017. godini bio za oko 23.000 tona veći od uvoza, mljekarska industrija BiH zabilježila je rekordan suficit u vanjskotrgovinskoj razmjeni (na 1 kg uvoza izvezli smo 1,5 kg mliječnih proizvoda). Međutim, struktura razmjene je nepovoljna, jer izvozimo mlijeko i pavlaku, a uvozimo maslac i sir, pa tako u konačnici bilježimo deficit od 66,5 miliona KM.

U 2017. godini izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda dostigao je iznos od 76 miliona KM, što je za 12% (8,2 miliona KM) više u odnosu na prethodnu godinu. Ipak, istovremeno je u sličnom iznosu porastao i uvoz i sada iznosi oko 142 miliona KM, tako da deficit ostaje nepromijenjen.

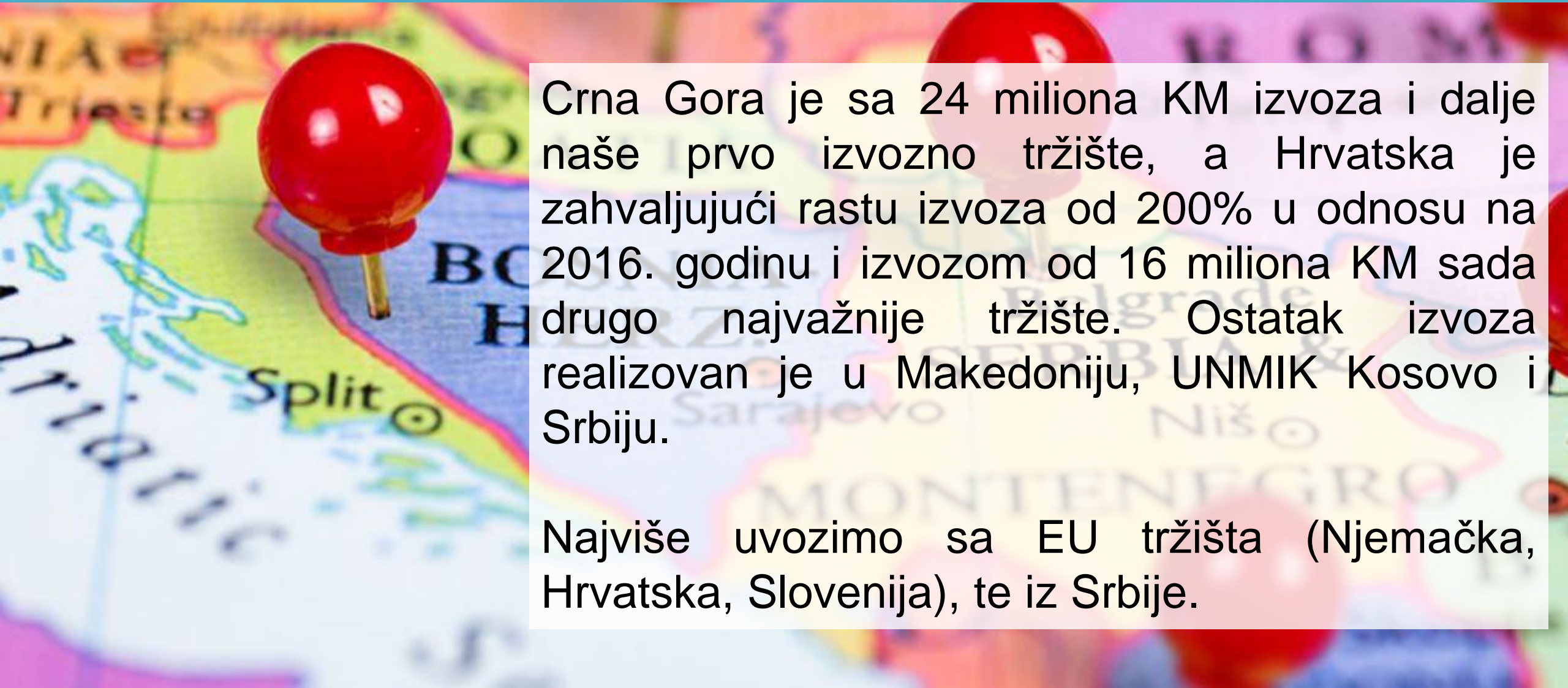
Zaključak

Većina izvoza u 2017. godini odnosi se na proizvode s niskom dodanom vrijednošću (mlijeko i pavlaka 78%). Fermentirani mliječni proizvodi, uključujući jogurt, mlaćenicu i surutku, čine 11% ukupnog izvoza, sir 9%, a maslac i mliječni namazi 2%.

U strukturi uvoza dominira sir sa 52%, zatim slijede mlijeko i pavlaka sa 20%, jogurt i kefir sa 18%, te maslac i namazi sa 10%.

Zaključak

Crna Gora je sa 24 miliona KM izvoza i dalje naše prvo izvozno tržište, a Hrvatska je zahvaljujući rastu izvoza od 200% u odnosu na 2016. godinu i izvozom od 16 miliona KM sada drugo najvažnije tržište. Ostatak izvoza realizovan je u Makedoniju, UNMIK Kosovo i Srbiju.

Najviše uvozimo sa EU tržišta (Njemačka, Hrvatska, Slovenija), te iz Srbije.

Zaključak

Iako su proizvođači sira u BiH u 2017. godini zabilježili znatno povećanje izvoza (rast od 33%) i to najviše na tržište Hrvatske, Crne Gore i Srbije, još uvijek uvozimo gotovo 11 puta više sira nego što izvozimo (izvoz 6,8 miliona KM, uvoz 73,5 miliona KM).

Detaljnije analize pokazuju da najviše uvozimo sir edamer (26,6 miliona KM, 4.162 tone) po prosječnoj cijeni od 6,39 KM, te uz minimalnu cijenu od 4.89 KM. Zabrinjava i podatak da smo uvezli i preko 1.200 tona svježeg sira u vrijednosti od gotovo 7 miliona KM, uz minimalnu zabilježenu uvoznu cijenu od 1,61 KM.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Sweden
Sverige

Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II (FARMA II)

Program pomoći američkog i švedskog naroda

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Hvala na pažnji!

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:

USAID/Sweden FARMA II Sarajevo
Feđa Begović, Voditelj komponente za podršku
privatnom sektoru
Tel: 033 295 324; E-Mail: fedja.begovic@farmabih.ba
Web: www.farmabih.ba

Vanjskotrgovinska / Spoljnotrgovinska komora BiH
Ognjenka Lalović, direktor sektora privrede
Tel: 033 566 180
E-Mail: ognjenka.lalovic@komorabih.ba
Web: www.komorabih.ba

**** Prilikom korištenja podataka molimo vas navedite izvor.*